

Polecamy:

- Po co nam muzyka?
- Muzyka jest bardzo ważna
- Filmowe miasteczko
- Być jak Cristiano Ronaldo

PIĄTKA NA SZÓSTKĘ

LAUREAT FORUM PISMAKÓW:

II MIEJSCE 2014, I MIEJSCE 2012, III MIEJSCE 2011

Nr 7/2014/15

Cena 1 zł

fol. Sławomir Skonieczny

Temat miesiąca:

Muzyka w naszym życiu

Od redaktora naczelnego:

Muzyka odgrywa w naszym życiu ogromną rolę. Większość z Was zapewne nie wyobraża sobie funkcjonowania bez muzyki. Postanowiliśmy zatem przyrzeć jej się

niedaleko. Zapraszamy do poczytania naszych przemyśleń na jej temat. Myślę, że każdy znajdzie opinie pokrywające się ze swoimi własnymi. A może nie? Chętnie podyskutujemy z Wami, jeśli macie inne przemyślenia.

Zapraszamy do zapoznania się z naszymi stałymi rubrykami oraz do rozwiązania krzyżówki, za którą na jednego z Was czeka nagroda. Życzymy miłej lektury.

Mateusz Podgórnny

A K T U A L N O Ś C I

WITALIŚMY WIOSNĘ

20 marca, jak tradycja nakazuje, uroczyste powitaliśmy w naszej szkole wiosnę.

Wszyscy uczniowie klas I-3 w kolorowych strojach, z barwnymi kwiatami zebrali się w holu szkolnym, aby wspólnie pożegnać zimę. Uczniowie wraz z panią dyrektorką Jadwigą Sperą radośnie witali długo oczekiwaną panią Wiosnę.

Koło teatralne „Puchatek” wystąpiło z przedstawieniem pt. *Zła zima*. Z listu bociana uczniowie dowiedzieli się, że już ptaki powracają do nas z ciepłych krajów. Następnie chóralnymi okrzykami przywitali wiosnę. W tym dniu wszystkim dopisywały wspaniałe, humory. Mamy nadzieję, że zima już nie wróci.

Laura Strzałka

fol. Arletta Lenkiewicz

WYSTĘP KOŁA TEATRALNEGO PUCHATEK

MISTRZYNI RECYTACJI

13 marca, o godzinie 9.00 w Wałbrzyskim Ośrodku Kultury Stara Kopalnia odbyły się eliminacje miejsko-powiatowe XX Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego „PEGAZIK”.

Konkurs przeznaczony był dla uczniów szkół podsta-

wowych i gimnazjalnych. Uczestników podzielono na dwie kategorie wiekowe: klasy IV – VI szkół podstawowych oraz klasy I – III gimnazja.

Miło nam poinformować, że II miejsce zajęła nasza redaktorka koleżanka, Laura Kycia z klasy V a. Serdecznie gratulujemy.

Mateusz Podgórny

fol. Laura Tobolska

LAURA Z NAGRODAMI

DYPLOM

PRZEDSTAWIENIE WIELKOPOSTNE

Dnia 31 marca 2015 r. uczniowie naszej szkoły udali się pobliskiego kościoła, aby obejrzeć przedstawienie z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych.

W rolę aktorów wcielili się uczniowie klas czwartych prowadzeni przez panią Katarzynę Żurek. Widać było ich zaangażowanie w przygotowania do tego

spektaklu. Aktorzy ubrani byli w przepiękne stroje. Zaprezentowali przygotowane i wyćwiczone dużo wcześniej teksty i piosenki związane ze Świątami Wielkiej Nocy. Piękny występ był wzbogacony odpowiednim podkładem muzycznym. Przedstawienie podobało się wszystkim, a uczniowie zostali nagrodzeni gromkimi brawami.

Aleksandra Ścibior

fol. Karol Burban

TRADYCYJNIE JUŻ PRZED PRZERWĄ ŚWIĄTECZNĄ KATECHECI WYSTAWILI PRZEDSTAWIENIE WIELKOPOSTNE

A K T U A L N O Ś C I

DNI OTWARTE W NASZEJ SZKOLE

W dniach 10 i 11 marca w Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 odbyły się dni otwarte dla dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców. W czasie promocji placówki rodzice mieli okazję zapisać swoje pociechy do naszej szkoły.

Pierwszego dnia PSP nr 5 odwiedziły przedszkolaki z przedszkola przy ulicy Mącznej oraz dzieci

z Przedszkola Samorządowego nr 4. Goście obejrzeli przedstawienie teatralne, które specjalnie dla nich przygotowali uczniowie klas IV-VI, a także prezentację multimedialną o szkole. Uczestniczyli w zajęciach sportowych, muzycznych i rytmicznych. Prowadzone były również zabawy z językiem angielskim i zajęcia plastyczno – techniczne. Dzieciaki świetnie się bawiły.

fot. Sławomir Skonieczny

PRZEDSTAWIENIE WYSTAWIONE PRZEZ KLASY STARSZE

fot. Sławomir Skonieczny

ZAJĘCIA MUZYCZNE Z PRZEDSZKOLAKAMI

W drugim dniu promocji szkoły zaprezentowało się szkolne koło teatralne Puchatek, zrzeszające uczniów klas I-III, które wystawiło przedstawienie pt. „Zła zima”. Sztuka poruszała sprawę ochrony środowiska. Dzieci dowiedziały się jak ważne jest segregowanie odpadów. Następnie odbyło się pasowanie na czytelnika. Dzieci z oddziałów przedszkolnych PSP nr 5 i przedszkola „Pod grzyb-

kiem” oraz odbiór dyplomów i nagród w powiatowym konkursie „Zasady bezpieczeństwa Kubusia Puchatka”. Konkurs uczył bezpiecznego zachowania się w różnych życiowych sytuacjach, a przede wszystkim w kontaktach z nieznanymi. Zaproszone dzieci brały udział w konkursie ekologicznym, a ich rodzice obejrzeli prezentację multimedialną promującą szkołę.

Laura Kycia

fot. Sławomir Skonieczny

ZAJĘCIA Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

fot. Sławomir Skonieczny

ZAJĘCIA RYTMICZNE

TEMAT MIESIĄCA: MUZYKA W NASZYM ŻYCIU

CZYM JEST DLA MNIE MUZYKA?

Każdy z nas ma swój ulubiony gatunek muzyki. Czy jest to rock, pop, hip-hop, disco polo czy muzyka poważna. Uważam, że każdy gatunek muzyki wnosi coś w naszą duszę i życie.

Przyznaję, że nie mam ulubionej muzyki, słucham wszystkiego po trochu. Nie wiem, czy to dobrze, wydaje mi się, że tak, bo uważam, że trzeba w życiu posłuchać wszystkiego i wybrać coś dla siebie.

Jak byłam nastolatką, to uwielbiałam zespół „Kelly Family”. W latach 90-tych, to był najbardziej rozpoznawalny zespół w Europie. Na ich koncerty przychodziły tłumy. Dlaczego byli tacy popularni? Bo ich utwory były proste i od razu wpadały w ucho. Ja miałam hopla na ich punkcie. Cały pokój był wyklejony plakatami, i musiałam mieć ich wszystkie kasety, bo jesz-

cze nie było płyt. Nawet udało mi się być na ich koncercie, kiedy byli w Polsce. Niezapomniane przeżycie. Dlaczego o nich piszę? Bo ten zespół przebywał w różnych krajach i moim zdaniem, w niektórych piosenkach przekazywał muzykę jakiegoś kraju. Ale to jest tylko moje zdanie. Jednak wszystko, co dobre kiedyś kończy i minęła era „Kelly Family”.

Od tamtej pory nie mam ulubionego zespołu ani muzyka. Jak to mówią, idę z biegiem czasu i mody. Przeważnie słucham muzyki pop, bo jest spokojna i zrozumiała. To raczej zagraniczni wykonawcy, między innymi: Britney Spears, Anastacia i Sarah Connor. Dopiero od niedawna zaczęłam słuchać polskich wykonawców, takich jak: Andrzej Piaseczny, Ania Wyszczoni, zespół BAJM i wielu innych. Bardzo lubię też słuchać muzyki instrumentalnej

połączonej z odgłosami natury, na przykład z szumem morza. Taka muzyka mnie uspakaja i daje poczucie bezpieczeństwa, Mogłabym jej słuchać godzinami.

Przyznaję, że nigdy wcześniej nie słuchałam muzyki etnicznej. Dopiero w 2011 roku, gdy uczestniczyłam w Ethnosferze, która odbywała się w Skierniewicach miałam okazję jej posłuchać. Muszę powiedzieć, że zainteresowała mnie. Miałam przyjemność być na koncercie Mario Mouty, który grał muzykę fado wywodzącą się z Portugalii. Bardzo mi się spodobało, więc postanowiłam się więcej dowiedzieć o tej muzyce. Na przykład tego, że istnieją dwa rodzaje muzyki fado. Fado z Lizbony, którą mogą śpiewać kobiety i mężczyźni oraz fado z Coimbrы – tę muzykę mogą śpiewać tylko mężczyźni, ciekawe. Wielką gwiazdą, która śpiewała między innymi

fado była Cesária Évora. Ta wielka pieśniarka zdobyła wiele nagród, jednak zawsze pozostała wierna muzyce swojego kraju i śpiewała w swoim ojczystym języku. Bardzo podobają mi się piosenki zespołu Zakopower, który łączy muzykę etniczną z nowoczesną. Super im to wychodzi. Mam nadzieję, że na tegorocznej Ethnosferze znów znajdę jakiś zespół lub wykonawcę muzyki etnicznej, który mnie zainspiruje. Już nie mogę się doczekać.

Jeśli ktoś by mnie zapytał, czym jest dla mnie muzyka, odpowiedziałabym, że przede wszystkim sposobem na relaks, czasem inspiracją, pozwala też poznać innych ludzi. Wydaje mi się, że najważniejsze jest to, żeby być szczęśliwym. Jeśli waszym sposobem na szczęście jest słuchanie muzyki, to słuchajcie obojętnie jakiej.

Agnieszka Skomorow

PO CO NAM MUZYKA?

Czy potrafilibyście wyobrazić sobie Wasze życie bez muzyki? Bez niej nasza codzienność byłaby szara i nudna.

Gdy włączymy naszą ulubioną piosenkę, świat wokół od razu staje się weselszy i bardziej kolorowy, prawda? Wpływanie na nasz nastrój jest zatem jedną z funkcji muzyki. Po ciężkim dniu w szkole możesz zrobić następujący eksperyment: poproś rodziców, aby pomogli Ci znaleźć płytę z muzyką klasyczną, włącz ją sobie i usiądź wygodnie w fotelu.

Zobaczysz, że szybko się zrelaksujesz, wsłuchując się w kolejne dźwięki pięknej melodii.

Naukowcy udowodnili, że niektóre rodzaje muzyki mogą pomóc nam w uczeniu się. Aby móc się skoncentrować i skupić, warto włączyć muzykę barokową. Podczas słuchania barokowych dźwięków nasze ciało się rozluźnia i czujemy się odprężeni. Nie można wyobrazić sobie lepszego stanu do odrabiania zadań domowych. Uważajcie jednak na ostrzejsze brzmienia, gdyż one wprowadzają w nas

chaos i nasz mózg nie pracuje już tak efektywnie.

Wiedziecie, że muzyka jest wykorzystywana także jako pomoc w leczeniu różnych zaburzeń? Muzykoterapia jest pomocna w walce z różnymi problemami natury fizycznej, emocjonalnej i psychicznej. Muzykoterapeuci potrafią skutecznie pomóc pacjentom. Terapia dźwiękiem jest szczególnie przydatna przy leczeniu depresji. Niektóre łagodne i harmonijne brzmienia utworów Jana Sebastian-Bacha pomagają się wy-ciszyć i wejrzeć w głąb

siebie.

Muzyka jest nieodłącznym elementem naszej codzienności. Słyszymy ją w kinie, w teatrze, towarzyszy nam podczas spotkań z przyjaciółmi. Bardzo Was zachęcam do tego, abyście rozpoczęli własną przygodę z dźwiękami. Jest mnóstwo różnych instrumentów, na których warto nauczyć się grać, mnóstwo zespołów, których warto posłuchać! Sami odkryjcie, jakie możliwości stwarza Wam obcowanie z muzyką.

Karolina Wiewióra

TEMAT MIESIĄCA: MUZYKA W NASZYM ŻYCIU

KAŻDY MOŻE ŚPIEWAĆ

„Śpiewać każdy może, trochę lepiej lub trochę gorzej” - śpiewa słynny polski aktor Jerzy Stuhr. Czy ma rację?

Śpiew jest z nami od zarania dziejów. Towarzyszył ludziom w obrzędach religijnych, śpiewali na cześć bohaterów, podczas zabaw, różnych świąt państwowych czy religijnych. Lubimy śpiewać kolędy, pieśni dla upamiętnienia różnych ważnych wydarzeń historycznych (pieśni patriotyczne) lub po prostu dla przyjemności. Śpiewa się też z miłości - mężczyźni śpiewali serenady, chcąc się przypodobać swoim wybrankom.

Uczeni zbadali wpływ słuchania piosenek i samego śpiewania na nasz organizm. Okazało się, że śpiewając wytwarzają się w naszym organizmie hormony zwane endorfinami, które nazywamy potocznie hormonami szczęścia. Śpiewanie nastraja nas w różny sposób. Są

pieśni smutne i nastrojowe, przez które jesteśmy smutni. Przez piosenki wesołe jest nam wesoło itd. Niektórzy śpiewają sami do siebie np. pod prysznicem, w trakcie robienia czegoś, np. tata śpiewa przy goleniu, udaje, że jest tenorem. Mama czasami przy gotowaniu śpiewa,

komuś nie wychodzi to co może zrobić? Może śpiewać z innymi, wtedy nie słychać jak się fałszuje. Chociaż są tacy, którzy fałszują strasznie i w ogóle się tego nie wstydzą. Są nawet tacy, którzy przez to, że śpiewać nie potrafią i fałszują, są bardzo popularni. Na przykład pan Je-

fot. Sławomir Skonieczny

LAURA STRZAŁKA

„Muzyka zaczyna się tam,
gdzie kończą się słowa.”

Claude Debussy

ale jak się rozkręca, krzyczymy z pokoju, żeby nie śpiewała, bo... jakby to powiedzieć... mamie słoń nadepnął na uszy.

No właśnie. Każdy może śpiewać, ale czy powinien? Piosenka mówi, że „ale nie o to chodzi, jak co komu wychodzi”. Jasną sprawą jest, że możemy śpiewać nawet kiedy nie najlepiej nam to wychodzi. A jeśli

ry Stuhr stał się symbolem ludzi, którzy śpiewać nie potrafią, ale mają tak zwane parcie na szkło.

Czy zdarza się wam zaobserwować w telewizji tak zwane śpiewanie z playbacku? Często zdarza się, że na scenie widzimy, że artysta nie porusza ustami, ale słyszymy jak śpiewa, dźwięk wydobywa się z ust. Np. Justin Bieber, idol na pewno wielu dziewczyn w naszej szkole, został przyłapany na śpiewaniu z playbacku mimo tego, że umie śpiewać. Niektórzy myślą, że gdy za dużo będzie się śpiewać głos może się „zepsuć”. Czasem też można spodziewać się pośmiewiska, kiedy będzie się śpiewać nieczysto podczas tańca. A gdy ma się wiele fanek i jest się bardzo popularnym, plotki bardzo łatwo się rozchodzą po całym świecie. A przez takie infor-

macje ktoś bardzo słowny może spaść na ostatni szczebel w popularności, bo przecież złe śpiewanie dla takiego artysty to straszny wstyd. Dlaczego śpiewanie z playbacku w ogóle jest złe, przecież artysta sam to nagrał w studio? Ponieważ kiedy idzie się na koncert, wszyscy chcą kontaktu z żywym idolem. Gdyby ktoś chciał go tylko posłuchać, topo prostu kupiłby płytę. Po takim wielkim artyście fani spodziewają się śpiewu na żywo.

Wniosek jest taki, że każdy może śpiewać. No bo przecież nikt mu tego nie zabroni. Każdy ma swój ulubiony styl i swoich wokalistów. To rzecz gustu kogo i czego chcemy posłuchać.

Laura Strzałka

fot. muzyka-yamaha.pl

ŚPIEWAĆ MOŻE KAŻDY

TEMAT MIESIĄCA: MUZYKA W NASZYM ŻYCIU

MUZYKA ŁAGODZI OBYCZAJE

Muzyka towarzyszy nam w codziennym życiu, niezależnie od tego czy tego chcemy, czy nie. Jest obecna wszędzie: w radiu, w telewizji, na ulicach, w autobusach, w marketach. Otacza nas dookoła. Jej rytmy docierają do nas niezależnie od tego czy nam się to podoba, czy nie.

Prawie każdy z nas lubi słuchać muzyki. Ma swoich ulubionych wykonawców czy ulubione utwory, do których często powraca i których lubi słuchać. Muzyka nas odpręża i relaksuje. Istnieje słynne powiedzenie, że muzyka łagodzi obyczaje, ale czy rzeczywiście to jest prawda?

Oto, co się wydarzyło u nas w szkole. Zwykle podczas długiej przerwy uczniowie mają niejaki problem z zachowaniem. Zdarza się, że w holu dzieją się dziwne rzeczy. Dzieci biegają, krzyczą czasem nawet się popychają. Nauczyciel sprawujący tam dyżury ma pełne ręce roboty i chyba nie bardzo wie, w którą stronę

fol. Fontas Shutterstock.com

MUZYKA MA POZYTYWNY WPLYW NA CZŁOWIEKA - USPOKAJA, RELAKSUJE, WPROWADZA W DOBRY NASTRÓJ

ma patrzeć. Tym razem było inaczej. Pan od techniki przygotował sprzęt i z głośników popłynęły dźwięki ulubionych przebojów. I - jakby ktoś rzucił czar. Uczniowie grzecznie siedzieli na ławeczkach i kołysali się w rytm dźwięków. Nikt nikogo nie wyzywał, nie biegał. I tak jedna z głośniejszych przerw w szkole stała się spokojną i cichszą niż zazwyczaj.

Możemy więc powiedzieć, że pod wpływem muzyki wyciszamy się, pokorniej-

my, stajemy się wrażliwsi. Obserwując różne festiwale czy koncerty muzyczne możemy śmiało powiedzieć, że muzyka jednoczy i integruje ludzi. Dzieje się to bez względu na ich wiek, zainteresowania i wykształcenie. Muzykę, z powodu na jej oddziaływanie na człowieka, zaczęto wykorzystywać także w muzykoterapii. Ma ona znaczący wpływ na samopoczucie człowieka, stan fizyczny i jego psychikę. Muzyka wpływa na ludzi. Może wzbudzać różne emocje: wyciszać, poprawiać

nastrój lub wzruszać. Każdy z nas lubi muzykę, gdyż daje nam rozrywkę i umila czas.

Muzyka towarzyszy nam od zawsze. Była, jest i będzie. Nigdy nie przeminie. Wśród istniejących już stylów muzycznych wciąż pojawiać się będą nowe, które zapewne także znajdą swoich słuchaczy i przyszłych fanów. Możemy więc śmiało rzec, że muzyka łagodzi obyczaje i jest dobra na wszystko.

Mateusz Podgórny

TEMAT MIESIĄCA: MUZYKA W NASZYM ŻYCIU

CZY MUZYKA JEST WAŻNA W NASZYM ŻYCIU?

Często zadajemy sobie pytanie: Czy muzyka jest ważna w życiu? Oczywiście, że tak, bo przecież muzykę spotykamy na każdym kroku i wszędzie nam ona towarzyszy.

Czy to w szkole, na podwórku, w mieście, nawet w sklepie, dosłownie wszędzie. Nawet kiedy siedzimy na poczekalni, oczekując na wizytę lekarską, zwykle słuchamy radia.

No tak, ale co to tak dokładnie jest muzyka?

Oczywiście muzyka jest to zbiór jakichś dźwięków wydawanych przez instrumenty, które grają utwór zapisany nutami na pięciolinii (pismo muzyków). Ale muzyka to nie tylko dźwięki i melodie płynące z instrumentów muzycznych.

Muzykę możemy usłyszeć w śpiewie ptaków. Szczegół-

nie wiosną to spostrzegamy, gdy w promieniach słońca wypatrujemy i nasłuchujemy budzącej się przyrody.

Szum liści na drzewach i szelest traw są też melodią, a szmer płynącej rzeki lub szum fal morskich mogą w nas budzić swoim dźwiękiem zmienne emocje. Często namawiam rodziców, by nasze kontakty z dźwiękami nie ograniczały się tylko do słuchania radia, ale także do wyjazdu poza miasto, gdzie moglibyśmy posłuchać, co ma nam do powiedzenia świat. Interpretując pohukiwanie sowy można nie tylko zbliżyć się do natury, ale także poznać siebie. Zajrzeć w swoje wnętrze i posłuchać muzyki, która wypływa z naszej duszy. To bardzo dobry czas na przemyślenia i podjęcie trudnych decyzji, których w dzisiejszym świecie mamy sporo. Czy wy-

obrażacie sobie, że świat jest pozbawiony tej muzyki stworzonej przez naturę? Bo jak dla mnie nawet kłopot bociana jest melodyjny, a ja sama ciągle coś śpiewam i nucę.

Jest takie popularne powiedzenie „Muzyka łagodzi obyczaje” i sądzę, że to prawda. Przy dźwiękach muzyki jesteśmy weselsi i życzliwsi. Gdyby nie było muzyki nie byłoby naszych szkolnych dyskotek i harscerskich piosenek przy ognisku. W czasie słuchania muzyki człowiek może się uspokoić, wyciszyć, uciec w świat marzeń, albo wyszaleć się, zabawić, skoczyć w wir tańca.

W obecnych czasach wyróżnia się wiele ośrodków, w których kreuje się różne formy muzyki. Filharmonie, teatry, dyskoteki... W jak wielu sytuacjach towarzyszy nam muzyka! Chrzcziny, wesela, pogrzeby, urodziny i inne uroczystości, a każdej z nich przypisany jest inny utwór, np. „Sto lat”, „Marsz weselny”, „Marsz żałobny”. Pieśni te znane są na całym świecie i niezależnie od tego, w jakim języku je słyszymy, wiemy, z jakim wydarzeniem mamy styczność.

Muzyka to nie tylko forma rozrywki, muzyka to również podniosłość chwili podczas śpiewania hymnu

państwowego czy innych pieśni narodowych upamiętniających wydarzenia historyczne. Bez muzyki świat byłby mechaniczny, a czas toczyłby się w dwóch szybkościach: szybkiej dla śpieszących się i powolnej dla odpoczywających, a dwa takty to za mało w życiu! Musi być zmienność rytmu, wesołość i skoczność, a także melancholijne spowolnienie.

Więc kochajmy muzykę i niech nam w duszy gra, a serce niech nam bije jak dzwon, bo muzyka to śpiew i taniec. Muzyka jest nieśmiertelna daje nam radość i chęć do nowych wyzwań i zadań, rozbudza marzenia i zachęca do przeżywania nowych przygód.

„Śpiewać każdy może, jeden lepiej drugi gorzej...”. Ważne, aby radość była w każdym z nas, a muzyka to lekarstwo na małe smutki w sam raz!!! O, zaczynam rymować! Jeszcze kilka takich wersów, do tego wystukana melodia i kto wie, może jakaś pioseneczka by powstała? Co oznacza, że świat bez muzyki istnieć nie może. Tworzymy ją sami, bo muzyka jest w nas!!!

Pozdrawiam wszystkich śpiewających jak słowiki, a także tych, którzy pieją jak kury. Kochająca taniec, muzykę i śpiew (lalalalala)

fol. freepik.com

ŚWIAT JEST PEŁEN MUZYKI

Laura Kycia

TEMAT MIESIĄCA: MUZYKA W NASZYM ŻYCIU

WIERSZY O MUZYCE

Najpiękniejsza muzyka - Paweł Wosiak

Struny życia delikatnie zadrżały
Szmer cichy przebił toń ciemną
Struny życia, ich niezliczone hejnały
Ale dziś... melodię grają jedną

Kryształowe, życia nuty
Po pięciolinii smutku płynące
Nie słuchające dyrygenta batuty
Przez akordy losu wędrujące

Spójrz... tak nam świat śpiewa
Złote harfy cicho grają
Ich hymn, sięga boskiego nieba
Struny, pod palcami lekko drgają

Głos anielski, chorał nieznan
Rozwijają się królewskie brzmienia
Serc ludzkich srebrzyste soprany
Rytm spojrzeń, życie tak zmienia

Nuta, spadła w serca odmęty
Melodia dziwna, ale każdy ją zna
Ciii... niech stroi swe instrumenty
Posłuchaj...
...jak pięknie gra...

Muzyko - Rainer Maria Rilke

Muzyko: oddechu posągów, a może
obrazów ciszo. Ty mowo, gdzie mowy
się kończą; ty czasie
pionowo stojący na serc ginących kierunku.
Uczucia -, do kogo? o ty przemiano
uczuc - , w co? - W słyszalny krajobraz.
Ty obca: Muzyko. Poza nas wyrosła
głęb serca. To nasze, serdeczne, co ponad
nas rosnąc
prze na świat -, święte pożegnanie;
gdy wewnątrz stoi naokoło nas,
jak dał najbardziej nawykła, jak druga
strona powietrza,
czysta; ogromna,
już niezamieszkalna.

tłum. z niemieckiego Witold Hulewicz

Orkiestra w pejzażu - Jalu Kurek

Wkraczam w dolinę potoku
z gałązką słońca w oku.
Orkiestra rozchełstana
od trawy do błękitu,
ziemia zielona wdeptana
w olbrzymie gardło krzyku.

Uczyń mi w sercu ciszę,
niech tę orkiestrę usłyszę.

Moja muzyka - Karol Płudowski, Sławomir Świerzyński

Jest taka jedna piosenka we mnie,
Zna ją, kto poznał wędrowki smak.
W mieście jej szukam nadaremnie,
W lesie zanuci ją każdy ptak.

Tyle jest mocna, ile jest słaba
Tyle co we mnie poza mną jest.
Niczyja jak ten wiatr w konarach
Choć nieraz czuje ją wiele serc
Widzę ją, kiedy oczy zamykam,
Słyszę ją, kiedy cisza trwa,
Bo to jest taka moja muzyka,
Co im ciszej, tym ładniej mi gra.

Nie ma jej w wierszach, co na papierze
Śpiewanych z wiosną od stu lat.
W drzewach jej szukam, bo w liście wierzę,
W lesie jesiennym pełnym barw.

Jest w szumie fali co brzeg całuje
W lawinie śnieżnej spływa z gór
Babiego lata nici snuje
Dojrzewa w zbożach pośród pól.

Wiatrem niesiona, z ptakiem śpiewana
Gwiazdami tuli mnie do snu.
W rytme twojego serca zasłuchana
Rozmawia ze mną pośród pól.

I piosnką żyje, choć tak ułomna,
Bo nie ma nutek, brak jej słów,
Lecz bez niej dusza ma bezdomna,
Więc szukać muszę wciąż i znów...

Pana Cogito przygody z muzyką (fragment) - Zbigniew Herbert

dawno temu
właściwie od zarania życia
Pan Cogito uległ zwodniczym urokom mu-
zyki

przez bory niemowlęstwa
niósł go śpiewny głos matki

ukraińskie niańki
nuciły mu do snu
rozlewną jak Dniepr kołysankę
rósł jakby przynaglany dźwiękami
w akordach
dysonansach

zawrotnym crescendo
otrzymał podstawowe
wykształcenie muzyczne
co prawda niepełne
Szkoła Gry na Fortepianie
(zeszyt pierwszy)

pamięta głody studenckie
dotkliwsze niż głód jadła
gdy czekał przed koncertem
na łaskę darmowego biletu

trudno powiedzieć kiedy
zaczęły go nękać
wątpliwości
skrupuły
wyrzuty sumienia

słuchał muzyki rzadko
nie tak jak dawniej zachłannie
z rosnącym zawstyżeniem

wyschło źródło radości

mistrzowie
motetu
sonaty
fugi
nie byli temu winni

zmieniły się
obroty rzeczy
poła grawitacji
a wraz z nimi
wewnętrzna oś
Pana Cogito

nie mógł
wejść do rzeki
dawnego upojenia (...)

Muzyka - Marian Ośniałowski

Bez niej by się nie obyło
kto by wygrał słowikami wiolinową miłość
kto by szumił topolami nad polną swobo-
dą
kto by rzucił żab tęsknotę w wieczór
srebrnym wodom
z kim by płynął żal wieczorny przez dal w
księżyc błady –
i Chopinem, Beethovenem, kto by
wdzwonił się w klawisze
kto by targał latarni dźwięk miłosny man-
dolin
ktoś roz tęsknił palcami skrzypce
w mgle biało-sinej.

5 PYTAŃ DO ...

MUZYKA JEST BARDZO WAŻNA

- **Muzyka potrafi pocieszyć w smutnych chwilach, wyciszyć kiedy jest taka potrzeba - mówi w rozmowie z *Piątką na Szóstkę* nasza nauczycielka muzyki pani **Małgorzata Rykowska**.**

Czym jest dla Pani muzyka?

Muzyka jest dla mnie moim życiem. Zetknęłam się z nią już w dzieciństwie. Mój tata grał na akordeonie i mandolinie. Grał w orkiestrze miejskiej podczas różnych uroczystości. W domu dużo ćwiczył, często wieczorami. Wraz z moją starszą siostrą siadałyśmy blisko taty, aby przysłuchiwać się płynącym dźwiękom. Najchętniej śpiewałyśmy wtedy różne piosenki dziecięce i młodzieżowe. W śpiewie pomagała nam mama, która do dziś ma piękny głos. Po pewnym czasie, gdy rodzice zorientowali się, że mamy słuch muzyczny, zapisali mnie i siostrę do szkoły muzycznej na fortepian. Tak zaczęła się moja przygoda z muzyką, bez której nie wyobrażam sobie życia.

Jakiej muzyki Pani słucha?

Muzyki popularnej, rozrywkowej, klasycznej, nieraz operowej.

Jakie są Pani pasje muzyczne?

Przede wszystkim muzyka chrześcijańska. Prowadzę przy kościele zespół wokalny, który wykonuje utwory muzyki gospel. Oprócz zespołu, dużo czytam na temat muzyki - w szerokim tego słowa znaczeniu. Najczęściej wszystko to, co dotyczy edukacji muzycznej w szkole.

Czy sądzi Pani, że muzyka jest ważna w życiu człowieka?

Sądzę, że bardzo ważna. Dla kogoś, kto jest wrażliwy, lubi słuchać różnych dźwięków, muzyka jest bardzo ważna. Muzyka instrumentalna, choć pozbawiona jest tekstu, bardzo często o czymś nam opowiada. Potrafi pocieszyć

w smutnych chwilach, oraz wyciszyć, kiedy jest taka potrzeba. Na długie jesienne czy zimowe wieczory jest lekarstwem na nudę.

Czy muzyka łagodzi obyczaje?

Tak. Muszę powiedzieć, że uczniowie, którzy chodzą do szkoły muzycznej w większości są to osoby wrażliwe, bardziej wyciszone od innych uczniów. Poza tym pasja jaką mają, uczenie się gry na różnych instrumentach czy śpiew, pozwala im bardziej zajrzeć do wnętrza człowieka, rozwijać się. Poznać swoje mocne i słabe strony.

Czy śpiewać może naprawdę każdy?

Tak, może każdy, chociaż dla słuchacza jest to niekiedy przykre, jeśli ktoś śpiewa a nie wyćwiczył wcześniej utworu i nieraz zawyża lub zaniża dźwięki. Wtedy jest to trudny śpiew. Ale śpiewać naprawdę każdy może. Ładny śpiew brzmi czysto, gdy tekst jest wyraźnie wymawiany, a oddechy prawidłowe.

fot. Sławomir Skonieczny

Czy młodzi ludzie mają wyrobiony gust muzyczny?

Nie. Nie ma takiego pojęcia jak konkretny gust muzyczny, ponieważ każdy słucha tego, co po prostu lubi.

Po co w naszej szkole odbywają się koncerty filharmoniczne?

Koncerty muzyczne są bardzo ważne, ponieważ nie da się powiedzieć i pokazać wszystkiego na lekcjach. Nie mogę też pokazać Wam gry na wszystkich instrumentach, bo jest ich bardzo dużo, a ja też nie potrafię na wszystkich grać i są one dla nas niedostępne. Natomiast na koncerty muzyczne przyjeżdżają do nas muzycy z filharmonii, którzy na co dzień parają się grą na danym instrumencie i są oni specjalistami w swojej dziedzinie instrumentalnej. Koncerty te poszerzają wiadomości o muzyce.

Dziękuję za rozmowę.

rozmawiały Julia Makowska i Laura Kycia

TEMAT MIESIĄCA: MUZYKA W NASZYM ŻYCIU

Okiem nauczyciela:

fol. Sławomir Skonieczny

Pani Izabela Chmielewska, nauczyciel języka polskiego:

Muzyka w moim życiu... Czy jest ważna? Tak. Czy jest obecna? Tak. Zauważyłam jednak, że to moje „tak” zmienia się wraz z wiekiem.

Gdy byłam małym dzieckiem, rodzice często spotykali się ze znajomymi. Zwykle im towarzyszyłam. Pamiętam, że zawsze w tle płynęła muzyka. Nie potrafię powiedzieć, jaka. Najbardziej urzekały mnie same płyty, wtedy winylowe. Mój wujek miał ich sporą kolekcję. Wśród nich Zdzisława Sośnicka i Afric Simone z przebojem Ramaya. Czasem pozwalano nam włączyć adapter i puścić którąś z nich. To była frajda. Później dostałam własny radiomagnetoфон i się zaczęło. Muzyka leciała na okrągło. Słuchałam jej od rana do wieczora. Jakże to były przeboje? Kojarzą mi się polskie składanki i jakieś melodie włoskie. Chyba wtedy nie było dla mnie istotne czego słucham, bo nie przypominam sobie konkretnych tytułów ani wykonawców. Na pewno jednak muzyka stanowiła nieodłączny element spotkań towarzyskich. Umawialiśmy się kiluosobową paczką u kogoś w domu i oczywiście zaczynaliśmy od włączenia sprzętu.

Wówczas modne były wieże. Poprawiła się jakość dźwięku. Częściej też umawialiśmy się na prywatki. Królowały przeboje: *O, Ela; Nie płacz Ewka; Jolka, Jolka pamiętasz*. Śpiewaliśmy je chyba z milion razy. Zdarzało się, że na drugi dzień nie mogliśmy mówić. Kiedy dziś je usłyszę, z sentymentem wspominam tamten czas. Dla mnie bardzo ważny, bo wtedy zawiązywały się przyjaźnie. Muzyka miała większe znaczenie. Chyba w jakiś sposób nas łączyła, wprawiała w dobry nastrój, uspokajała. Mam wrażenie, że otwierała nam wtedy inny świat. Potem zaczęły się fascynacje osobowościami muzycznymi. Był taki moment, że nie mogłam się obyć bez Janis Joplin. Uwielbiałam ją. Jeździłam też na koncerty O.N.A. i Maanam. Aż w pewnym momencie przestałam jej potrzebować. Była gdzieś obok, ale już nie zajmowała tak szczególnego miejsca.

Kiedy urodził się mój synek na chwilę wróciła, ale w formie piosenek dla dzieci. Słuchaliśmy ich wspólnie dość często. Niektóre z nich znam na pamięć i bardzo lubię. Obecnie znowu jakby przycichła i pojawia się sporadycznie. Właściwie tylko przy okazji, gdy ktoś ją odtwarza. Zdarza się, że w autobusie siada obok mnie osoba ze słuchawkami na uszach. Najczęściej ma tak głośno ustawione dźwięki, że nie sposób nie słyszeć muzyki. I wtedy łapię się na tym, że nucę w myślach zasłyszaną melodię albo stukam palcami w jej rytm. Więc jednak gdzieś we mnie siedzi. Ale gdyby teraz ktoś zapytałby mnie czego słucham, nie umiałabym odpowiedzieć. Bo właściwie... niczego. Najprzyjemniejsza dla moich uszu jest cisza. Ostatnio podzieliłam się tą myślą z koleżanką. I co mi odparła? To dlatego, że pracujesz w szkole. Czyżby czas na zmiany...

Izabela Chmielewska

JAKIEGO RODZAJU

Patryk Konieczny klasa IV a:

Najbardziej lubię muzykę rap. Taki mam styl ubierania się i taka muzyka bardzo mi się podoba. Rap jest bardzo wesoły i ciekawy. Czasem sam bardzo lubię sobie porapować.

Oliwia Lewczuk klasa V d:

Moim ulubionym gatunkiem muzycznym jest pop, ponieważ śpiewa go moja ukochana wokalistka. Wszystkie jej piosenki zawsze wprowadzają mnie w bardzo dobry nastrój.

Marika Legut klasa V d:

Lubię muzykę pop, bo można do niej tańczyć i śpiewać. Moją ulubioną piosenkarką jest Selena Gomez, która prezentuje właśnie ten rodzaj muzyki. Uwielbiam wszystkie jej piosenki.

Michał Sulanowski klasa IV a:

Pop to moja ulubiona muzyka. Jest to muzyka rozrywkowa, zrozumiała dla wszystkich, o różnorodnej tematyce. Zwykle o świecie, życiu, o własnych przeżyciach. Królem popu i tańca do tej muzyki był i jest Michael Jackson.

TEMAT MIESIĄCA: MUZYKA W NASZYM ŻYCIU

MUZYKI

SŁUCHASZ?

Martyna Siwek

klasa IV a:

Najbardziej lubię rap i reage. Słucham czasami także innych rodzajów muzyki, ale to właśnie te wspomniane wyżej są dla mnie najważniejsze i one najczęściej umilają mi czas.

Piotr Pryt

klasa IV a:

Bardzo lubię muzykę pop, najbardziej skoczne kawałki. Słucham jej codziennie. Mój ulubiony wokalista śpiewa muzykę pop. Moim zdaniem, jest ona najlepsza na świecie.

Szymon Sapiechowski

klasa IV a:

Lubię muzykę pop i rock. Pop jest bardzo fajny, ale czasem lubię posłuchać muzyki, która jest trochę głośniejsza, dlatego uwielbiam też muzykę rockową. Bardzo mi się podoba.

Oliwia Kamecka

klasa V d:

Moją ulubioną muzyką jest pop, ponieważ śpiewa ją Martina Stoessel, której bardzo lubię słuchać. Poza tym uważam, że pop jest bardzo rytmiczny i bardzo dobrze się przy nim śpiewa i tańczy.

Okiem ucznia:

Mateusz Podgórny,
uczeń klasy V b:

W dzisiejszych czasach możemy wybierać spośród różnych gatunków muzyki. Każdy z nas może znaleźć coś trafiającego w jego gusta muzyczne i stać się wiernym fanem wybranego nurtu. Przy słuchaniu muzyki nie obowiązują nas żadne reguły

fol. Sławomir Skonieczny

i standardy. Możemy wybierać pomiędzy jej różnymi gatunkami takimi jak: muzyka poważna, rap, techno, pop, jazz, reage, folk, disco czy rock. Każdy z nas ma swoich ulubionych wokalistów czy ulubione zespoły, z którymi się utożsamia. Nie rzadko jesteśmy tak zafascynowani swoimi idolami, że staramy się do nich upodobnić. Często także śledzimy ich drogę artystyczną, rozwijającą się karierę i kolejne sukcesy. Zbieramy ich plakaty, wycinki z gazet dotyczące ich życia czy tras koncertowych. Niejednokrotnie chcielibyśmy wziąć udział w ich koncercie.

Ja osobiście lubię muzykę folkową i reage. Moim ulubionym zespołem jest Enej grający muzykę folkową, zaś ulubionym wykonawcą Kamil Bednarek tworzący reage. Występ zespołu Enej mogłem oglądać podczas Dni Wałbrzycha, kiedy to byli jednymi z zaproszonych gości. Kilka razy brali też udział w letniej trasie koncertowej „Lata z radiem” i odwiedzali dolnośląskie miasta, dzięki czemu mogłem być widzem na ich koncertach. Kamil Bednarek niedawno występował w pobliskiej Jeleniej Górze, był także gościem podczas Dni Wałbrzycha kilka lat temu. Każdy z nas ma swój ulubiony rodzaj muzyki. Wybiera ją sobie sam, niezależnie od przekonań innych. Jedni wolą słuchać spokojnej muzyki poważnej, inni głośniejszego i ostrzejszego rocka, a jeszcze inni rytmicznego disco. Nie zawsze też jesteśmy wierni wyłącznie jednemu wybranemu gatunkowi muzycznemu. Wraz z naszym wiekiem zmiany mogą ulegać nasze gusty muzyczne to, czym byliśmy zafascynowani jeszcze rok temu teraz może wydawać się nam wielkim kiczem.

Mateusz Podgórny

KĄCIK NAUKOWY

(...) POLSZCZYŻNA JEST ZOBOWIĄZANIEM, A DLA NIEKTÓRYCH PASJĄ *

Język polski jest językiem, który trzeba odmieniać! „Nieodmienianie jest tłamszeniem duszy fleksyjnej Polaka. Bo dusza fleksyjna w każdym Słowianinie tkwi”- twierdzi profesor Jerzy Bralczyk.

Lubić czekolada, pisać sprawdzian, być pilnie.... nie bardzo rozumiemy, o co chodzi, prawda? Już dzieci w czwartej klasie poznają **Mój Dom Całkiem Biały Nad Morzem Wspaniałym**, czyli M., D., C., B., N., Ms., W. – skróty od nazw przypadków. W języku polskim odmieniamy wszystko, co się da. Rzeczowniki, przymiotniki, nazwy własne,

pospolite, nazwiska... No właśnie, nazwiska...

Jakże często mamy problem, jak zapisać nazwisko rodziny, adresując kopertę. Czy napisać państwo Januszkiewicz czy Januszkiewiczowie?

Wszyscy językoznawcy są zgodni: nazwiska należy odmieniać! Jeżeli ta odmiana nie powoduje nieporozumień, nie ośmiesza właściciela nazwiska, to zawsze powinniśmy je odmienić. Czyli poprawna będzie tu wersja państwo Januszkiewiczowie lub Kowalscy, Nowakowie itd. Albo dzwonię do pana Żołądka (a nie Żołądek), Wróbla (nie Wróbel) czy rodziny Kozów (a nie Koza).

Nazwiska kobiet rządzą się inną zasadą – jeżeli nazwisko kończy się na samogłoskę, to należy odmienić: pani Siemaszce, a jeżeli na spółgłoskę - to nie odmieniamy - pani Nowak czy Klimczak. Zanikło już używanie określeń dla panien z końcówką -ówna lub -anka, np. kiedyś mó-wiono zamiast Skarga - Skarżanka, Dymsha - Dym-szówna czy Nowak - No-wakówna. Podobnie nie używa się już określeń mężatek zakończonych na -owa lub -ina, np. Nowakowa (żona Nowaka), Zarębina (żona Zaręby). Troszkę inaczej rzecz ma się z odmianą nazwisk obcych. Często wymieniając imię i nazwis-

ko, odmieniamy tylko nazwisko, np. Walter Scotta, braci Grimm (a nie Grimmów).

I jeszcze ciekawostka: jeżeli kobieta wyjdzie za granicę za mąż za pana Wiśniewskiego, to będzie miała nazwisko Wiśniewski, a jeżeli wyjdzie za niego w Polsce, to będzie Wiśniewska. Na koniec mała uwaga profesorów – językoznawców do rodziców nadających imiona swoim dzieciom: nie każde imię pasuje do nazwiska i lepiej nie zastępować imion polskich obcymi odpowiednikami.

Magda Klimczak

*myśl Czesława Miłosza

MATEMATYKA NIE TYLKO DLA ORŁÓW

Wszyscy wiemy, jak mierzyć długość i wagę. Znamy też obowiązujące jednostki. A czy wiecie, że dawniej były one zupełnie inne?

JEDNOSTKA DŁUGOŚCI

Od najdawniejszych lat ludzie próbowali określić długości odcinków. I w tym celu metodą prób i błędów w sposób umowny ustalili, że np. jeżeli coś mierzy odległość 3 łokci (lub 6 stóp) to będziemy taki odcinek nazywali

(jeden sążen). Natomiast 2 stopy lub 4 ćwierci nazywano umownie - jeden łokieć, a np. 15 stóp było określane jako jeden pręt.

Nie zapominajmy też, że w krajach brytyjskich dalej używane są mile i jardy do podawania odległości między np, dwoma miastami.

Mila lądowa to nieco ponad półtora kilometra, a jard to niecałe sto metrów. Mamy jeszcze mile morskie, które liczą około 1850 m.

Jeszcze większą jednostką długości jest 1 rok świetlny. Jest to odległość, jaką pokonuje światło w ciągu roku (ziemskiego). Wynosi ona ok 9 bilionów km. Na przykład odległość od Słońca do najbliższej gwiazdy to ponad 4 lata świetlne.

JEDNOSTKA MASY

Przy ustalaniu jednostek masy ludzie również kierowali się zasadą uzgodnienia. I tak np. ustalono, że jeden cenaar równał się będzie

ciężarowi 4 kamieni, a to z kolei ważyło 38400 skrupułów. Jeden kamień ważył 25 funtów. Z kolei jeden funt równał się 34 łutom, gdzie jeden łut wynosił, według miar stosowanych obecnie, 0,013kg. W użyciu był również jeden granik, który na dzisiejsze miary ważyłby 0.000008 kg. Trudne? Nasi przodkowie musieli sobie jakoś z tym radzić.

Justyna Milewska

KĄCIK RELIGIJO - ETYCZNY

ŚPIEWAJĄC MODLIMY SIĘ PODWÓJNIE

Święty Augustyn powiedział, że kto śpiewa, ten dwa razy się modli. W kościele – na podstawie Pisma Świętego - śpiewamy psalmy.

Jak podaje Wikipedia, psalm pochodzi od greckiego słowa psallein i oznacza śpiew przy akompaniamencie instrumentu strunowego. Jest to inaczej pieśń religijna o podniosłym charakterze, którego adresatem

jest zazwyczaj Bóg. Ze względu na treści wyróżnia się psalmy dziękczynne, błagalne, pokutne, prorocze, pochwalne, patriotyczne, żałobne. Psalmy odgrywają w kościołach chrześcijańskich dużą rolę i są podstawą wielu nabożeństw. Zbiór psalmów przeznaczonych do odśpiewania na danym nabożeństwie nazywa się psalmodią. Teksty psalmów były wiele razy opracowywane przez kompozytorów wszystkich epok i różnych kręgów kulturo-

wych - zarówno na zespoły wokalne, jak i wokálně-instrumentalne.

W kilku klasach poprosiłem, aby uczniowie napisali, jak rozumieją słowa świętego Augustyna: KTO ŚPIEWA, TEN DWA RAZY SIĘ MODLI. Nic nie tłumacząc, poprosiłem ich o własną wykładnię tego powiedzenia. Okazało się, że uczniowie z klasy 6 a napisali, że kto bardzo ładnie śpiewa ten dwa razy się modli, gdyż przez piękne śpiewanie podwaja się

moc modlitwy. Od klasy 6 b dowiedziałem się, że śpiewanie bardziej angażuje człowieka. Ktoś powiedział z humorem, interpretując słowa św. Augustyna i znając swoje możliwości śpiewania, że kto śpiewa, ten dwa razy się modli, a kto fałszuje - ale nie specjalnie - ten trzy razy.

Zatem pamiętajmy, że śpiewając podczas mszy - czy fałszujemy czy nie - jeszcze bardziej chwalimy Boga.

ks. Mariusz Stawski SAC

WIOSENNE PORZĄDKI

Nadeszła wiosna. Czas na porządki. I to nie tylko te domowe.

Kiedy świat wokół nas budzi się do życia chciałoby się coś zrobić, coś od no-

wa, coś poprawić, naprawić, ułożyć, słowem posprzątać, takie wiosenne porządki. Mama w domu myje okna, tata myje auto, wietrzymy szafy, wyciągamy cienkie kurtki, bluzy i sukienki, co tam kto

schował na zimę.

Może przy tej okazji warto zmienić nie tylko garderobę lub fryzurę, może warto zmienić coś w sobie. Takie wiosenne porządki w sobie samym. Wyrzucmy po zimie stare złości i obrazy, złe słowa i myśli.

Pomyśl, może coś tam się nie ułożyło z koleżanką z klasy, może jakieś nieporozumienie, jakaś złośliwa, niepotrzebna już na wiosnę uwaga czy przykre słowo. Skoro wszystko powstaje od nowa, odrasta, rozwija się i pachnie

czy warto pielęgnować tę starą zimową urazę? Czasem, żeby wyrósł nowy kwiat, trzeba usunąć stare zwiędłe liście i gałązki. Czy żał ci tych uschłych już pędów, gdy wiesz, że w tym miejscu może wyrosnąć nowy młody zielony kwiat?

No to kochani, do pracy. Przeszukajmy zakamarki naszej zimowej pamięci i bez oporów wyrzucmy stare i złe, posiejmy dobre, miłe i radosne, a naprawdę poczuujemy wiosnę.

Iwona Kis

fot. Sławomir Skonieczny

NADESZŁA WIOSNA, CZAS NA PORZĄDKI, TAKŻE TE W NASZYM ŻYCIU

W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH

PRAWIDŁOWE ODŻYWIANIE SIĘ

Żeby odżywiać się w prawidłowy sposób, należy pamiętać o kilku prostych zasadach. Nie powinniśmy się głodzić ani objadać. Porcja pożywienia powinna być dopasowana do potrzeb organizmu.

Dziennie powinniśmy zjadać pięć posiłków (pierwsze śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację) o stałych porach. Regularne spożywanie posiłków powoduje, że nasz organizm zwiększa swoją sprawność fizyczną i umysłową. Zadbajmy także o różnorodność posiłków. Należy pamiętać, że produkty, z których przygotowywane są posiłki, muszą być świeże.

NALEŻY SPOŻYWAĆ DUŻO OWOCÓW I WARZYW

W codziennym żywieniu, by ustalić odpowiednie porcje składników pokarmowych, warto skorzystać z piramidy pokarmowej. W każdym, a przynajmniej w większości posiłków, powinny znajdować się produkty zbożowe (kasze, ryż, pieczywo, maki-

rony...). Warzywa i owoce też są mile widziane w jadłospisie.

Nie jemy lub maksymalnie ograniczamy jedzenie chipsów, czekolad. Nie pijemy słodkich napojów, zastępujemy je niegazowaną wodą mineralną. Kupując jedze-

nie, postępujemy w prosty sposób - zawsze sprawdzamy datę przydatności produktów do spożycia zamieszczoną na opakowaniu. Świeże owoce i warzywa ładnie pachną i mają żywe kolory.

Unikamy produktów, które zawierają środki konserwujące, sztuczne barwniki i mają bardzo długi termin przydatności do spożycia. Spożywanie posiłków przygotowanych w higienicznych warunkach, po uprzednim umyciu rąk, przy ładnie nakrytym stole, to czysta przyjemność.

SPOŻYWANIE POSIŁKÓW PRZY ŁADNIE NAKRYTYM STOLE TO CZYSTA PRZYJEMNOŚĆ

Kornelia Dąbrowska

5 N A 6 P O L E C A

GRA K O M P U T E R O W A:

Zdjęcie gry pochodzi ze strony worldoftanks.eu

Word of Tanks

World of Tanks to gra, w której wcielamy się w czołgiste. Mamy do wyboru czołgi różnych państw. Na początek dostajemy po jednym czołgu z każdego państwa. Czołgi możemy ulepszać i kupować nowe lepsze modele

za punkty doświadczenia oraz pieniądze które dostajemy za bitwy. Gra wydana jest tylko i wyłącznie na „multiplayer” i bez połączenia z internetem w nią nie zagramy. W grze można tworzyć tak zwane „plutony” czyli trzyosobowe sojusze.

Gra również nie jest grą sprzedawaną detalicznie -

nie zakupimy jej w sklepie. Za to można ją bezpłatnie pobrać ze strony www.worldoftanks.pl, gdzie podczas rejestracji wypełnimy formularz do gry.

World of Tanks to bardzo dobra gra, w którą bardzo lubię grać. Myślę, że jest godna polecenia.

Mateusz Podgórný

K S I A Ź K A:

Uratuj smoka

Wszyscy znamy Alicję, która wpadła do króliczej nory i przeniosła się do Krainy Czarów. Taką polską Alicją jest Paulina, wredna nastolatka, która ma problem z agresją, o czym najlepiej wie jej młodszy brat. Pewnego dnia dziewczynka znalazła starą szafę. Po jej otwarciu przenosi się do

magicznego świata, z którego nie będzie jej łatwo wrócić. Podczas pobytu w tym świecie, staje się przyjazna i życzliwa. Ale będzie musiała walczyć w nim o swoje życie, a także o uratowanie tytułowego smoka. Czy jej się uda? Czy powróci szczęśliwie do domu? Przeczytajcie, a się dowiecie.

Laura Kycia

Informacje o książce:

Gatunek - przygodowa, dla młodzieży

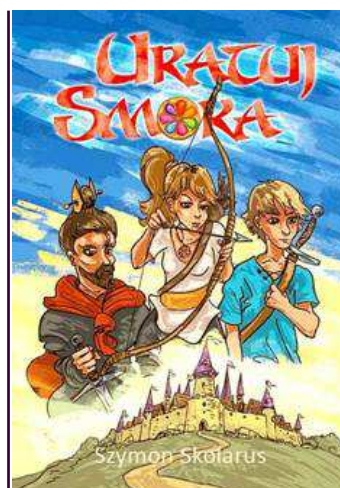
Autor - Szymon Skolarus
Wydawnictwo - Warszawska Firma Wydawnicza

Rok wydania - 2014

Oprawa - miękka

Liczba stron - 136

Format - 206 x 144

Zdjęcie okładki pochodzi ze strony empik.com

F I L M:

Złote krople

Jest to film o Adasiu i jego starszej siostrze Anecie, którzy postanawiają pomóc mamie w jej życiowych kłopotach. W tym celu wyruszają w podróż, aby znaleźć magiczne złote krople, które spełniają marzenia.

Podczas swojej wędrówki Adaś i Aneta przeniosą się do średniowiecza. Nauczą

się odpowiedzialności, będą musieli podejmować ważne decyzje. Będą musieli zmierzyć się z niebezpiecznymi postaciami, jednak nie wolno im zrobić nikomu najmniejszej krzywdy. Czy im się uda? Zobaczcie sami. Film jest dostępny w formacie 2D oraz 3D.

Laura Strzałka

Zdjęcie okładki pochodzi ze strony filmweb.pl

Informacje o filmie:

Gatunek - animowany, rodzinny

Produkcja - Polska

Czas trwania - 98 minut

Premiera polska - 2015

Produkcja - ATM Grupa S.A., Virtual Magic, Polski Instytut Sztuki Filmowej,
Reżyseria - Daniel Zduńczyk
Marcin Męczkowski

TO WARTO ZOBACZYĆ

FILMOWE MIASTECZKO

fol. Sławomir Skonieczny

CENTRUM LUBOMIERZA. W TLE KOŚCIÓŁ PW. ŚW. MATERNUSA

Lubomierz to niewielkie miasteczko około 25 kilometrów za Jelenią Górą. Warto się do niego wybrać w połowie sierpnia, gdy odbywa się tam Festiwal Filmów Komediodowych.

Dla tego sennego miasteczka, w którym przez cały rok trwa błoga cisza i spokój, w środku sierpnia na filmową imprezę zjeżdżają prawdziwe tłumy. A dlaczego właśnie tam?

Lubomierz to miejsce, gdzie nakręcono kilka filmów. Najbardziej znanym z nich

jest komedia *Sami Swoi*. Po nakręceniu filmu w miasteczku pozostały różne przedmioty, które w nim „grały”. Postanowiono zgromadzić je w jednym miejscu i tak powstało Muzeum Kargula i Pawlaka, które jest wizytówką Lubomierza. Znajdziemy w nim wiele rzeczy, które znamy z trzech części przygód rodzin Pawlaków i Kargulów.

25 lat po nakręceniu filmu, ówczesny kierownik lubomierskiego Domu Kultury postanowił zaprosić reżysera *Samych Swoich*, Sylwe-

stra Chęcińskiego. Spotkanie po latach było tak bardzo wzruszające, że powołano Stowarzyszenie Miłośników Filmów Komediodowych 'Sami Swoi' w Lubomierzu, które postanowiło zorganizować w mieście festiwal filmów komediodowych. Jego pierwsza edycja miała miejsce w 1997 roku, a do Lubomierza, oprócz tłumu gości, zjechali aktorzy występujący w kultowej trylogii. Impreza zyskała popularność i od tamtej pory odbywa się co roku. W tym roku planowana jest już dwiętnasta edycja festiwalu, na którym znów będzie można spotkać znanych aktorów, reżyserów czy muzyków.

Lubomierz to nie tylko festiwal. Kiedy już tam będziemy warto zwiedzić barokowy kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i świętego Maternusa oraz zobaczyć zabytkowe zabudowania

OLĄTARZ GŁÓWNY W KOŚCIELE NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY I ŚW. MATERNUSA

na pl. Wolności, czyli tamtejszym rynku. Króluje na nim budynek ratusza pochodzącego z XVIII wieku.

Myszę, że wycieczka do Lubomierza w wakacyjny weekend nie będzie czasem straconym. Polecam ją wszystkim, a szczególnie tym lubiącym festyny pod gołym niebem.

Laura Kycia

fol. Sławomir Skonieczny

W POŁOWIE SIERPNIA W LUBOMIERZU MOŻNA SPOTKAĆ ZNA-
NYCH AKTORÓW, REŻYSERÓW I MUZYKÓW

WIEŚCI Z MIASTA

EKSTREMALNY WEEKEND W GALERII VICTORIA

W dniach 25-26 kwietnia w wałbrzyskiej galerii Victoria odbyły się ekstremalne pokazy trików rowerowych.

Przebywający w centrum handlowym wałbrzyskanie mieli okazję obejrzeć profesjonalistów specjalizujących się w trikach rowerowych.

Na wielkiej rampie swoje pokazy prezentowali użytkownicy rowerów, hulajnóg i deskorolek. Dla chętnych widzów prowadzono warsz-

taty, po których sami mogli spróbować swoich sił. Poniżej prezentujemy fotorelację z imprezy.

Mateusz Podgórny

fol. Sławomir Skonieczny

NA PIERWSZYM PIĘTRZE GALERII VICTORIA STANĘŁA OGROMNA RAMPA DO POKAZU TRIKÓW NA ROWERACH

fol. Sławomir Skonieczny

fol. Sławomir Skonieczny

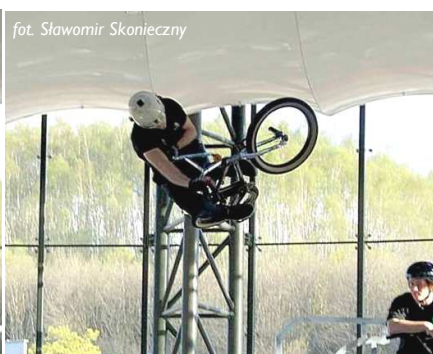

fol. Sławomir Skonieczny

WIDZOWIE MOGLI ZOBACZYĆ POKAZ TRIKÓW WYKONANY PRZEZ ZAAWANSOWANYCH UŻYTKOWNIKÓW BMX-ÓW...

fol. Sławomir Skonieczny

fol. Sławomir Skonieczny

fol. Sławomir Skonieczny

...ORAZ TYCH, KTÓRZY SPECJALIZUJĄ SIĘ W TRIKACH WYKONYWANYCH NA HULAJNODZE

POCHWAŁ SIĘ!

GRAĆ JAK CRISTIANO RONALDO

**Grać w piłkę chciał od-
kąd pamięta. Zawsze
chętnie oglądał mecze.
Nic zatem dziwnego, że
mając 8 lat zaczął treno-
wać w jednym z wał-
brzyskich klubów. O kim
mowa? O Adrianie Gęb-
skim, uczniu klasy IV a.**

Swoją przygodę z piłką noż-
ną rozpoczął będąc w klasie
drugiej. Zapisał się do klubu
Górniki Nowe Miasto Wał-
brzych. Występuje w roli
pomocnika i gra z numerem
dziewiątym.

- *Treningi mam trzy razy
w tygodniu. Chodzę na nie
systematycznie i staram się
żadnego nie opuścić* - mówi
chłopiec. Jego drużyna gra
w wałbrzyskiej lidze orlików
i w obecnym sezonie zajmu-
je w niej wysokie miejsce.
Duży w tym udział ma Ad-
rian, który strzela dużo bra-
mek dla swojego zespołu.

- *Bardzo dobrze podczas me-
czów dogaduję się na boisku
z moimi kolegami i dlatego
udaje mi się strzelać bramki* -
opowiada Adrian. Mimo że
występuje na pozycji po-
mocnika strzelił już ich kilka-
dziesiąt.

Oprócz rozgrywek ligo-
wych drużyna Adriana bie-
rze również udział w róż-
nych turniejach, w których
rywalizuje z zespołami
z całej Polski. W marcu od-
był się turniej Uhlsport Cup
rocznika 2004, w którym
wystąpił Górnik Nowe Mia-
sto z Adrianem w składzie.
Zdaniem wałbrzyskich tre-
nerów młodzi wałbrzy-
szanie zaprezentowali się
z bardzo dobrej strony,
choć zabrakło im skuteczno-
ści. Zajęli wysokie, dziesiąte
miejsce, a w pokonanym
polu zostawili takie zespoły
jak Wisła Kraków, Polonia
Warszawa czy chłopców

fot. Sławomir Skonieczny

ADRIAN GĘBSKI, KLASA IV A

z poznańskiej akademii pił-
karskiej prowadzonej przez
znakomitego niegdyś piłka-
rza Piotra Reissa.

W kwietniu drużyna Adria-
na brała udział w elimina-
cjach turnieju Deichman
Cup i awansowała do dal-
szych gier. Nasz kolega zdo-
był cztery bramki, czym
przyczynił się do osiągnięcia
dobrego wyniku.

Rodzice Adriana dość czę-
sto dopingują syna z trybun,
kibicując mu podczas wielu
meczów. - *Czasami mnie
chwalą za moją grę* - opowia-
da Adrian, który jest rów-
nież doceniany przez swoje-
go klubowego trenera. - *To
bardzo dobry zawodnik, grają-
cy lewą nogą. Gole strzela
również z rzutów wolnych, co
jest jego wielkim atutem. Do
gry jest zawsze przygotowany
w stu procentach* - mówi

szkoleniowiec Adriana, Se-
bastian Raciniewski.

Nasz szkolny kolega nie
ukrywa, że w przyszłości
chciałby zostać sławnym
piłkarzem i grać w reprezen-
tacji Polski. Na razie jednak
nie zamierza przenosić się
do innego klubu.

- *W Górniku Nowe Miasto
czuję się bardzo dobrze i cie-
szę się, że mogę reprezento-
wać ten klub. Mam nadzieję,
że będę mógł w nim rozwijać
się piłkarsko i cały czas ulep-
szać swoje umiejętności* - snu-
je swoje plany Adrian.
- *W przyszłości chciałbym grać
jak Cristiano Ronaldo* - dodaje
czwartoklasista.

Gratulując dotychczasowych
osiągnięć pozostaje nam
jedynie trzymać kciuki i ży-
czyć spełnienia tych marzeń.

Oliwia Maciszonek
Aleksandra Ścibior

fot. z archiwum Adriana Gębskiego

ADRIAN PODCZAS JEDNEGO Z MECZÓW

K O L O R O W A N K A   D L A   N A J M Ł O D S Z Y C H

R O Z R Y W K A

Z PRZYMRUŻENIEM OKA

Porozmawialiśmy z najmłodszymi uczniami naszej szkoły o muzyce. Co to jest, skąd się bierze i co by było, gdyby jej nie było. Oto co nam powiedzieli:

„Muzyka to ładne dźwięki.”

„Muzyka jest po to, żeby nauczyć się śpiewać.”

„Muzyka jest po to, aby dawać rozrywkę ludziom.”

„Jak idziemy do szkoły, to mamy różne lekcje, a czasem nawet i muzykę.”

„Muzyka jest fajna i lubię jej słuchać. Czasem nawet sam sobie pośpiewam.”

„Są różne muzyki, jedne są fajne, ale są też i takie, które mi się nie podobają za bardzo.”

„Muzyka to różne dźwięki. Czasem też jak ktoś gra na jakimś instrumencie.”

„Muzyka jest z radia. Jak ktoś chce posłuchać, to włącza radio i już.”

„Gdyby nie było muzyki to byśmy nie umieli śpiewać.”

„Muzyka jest, jak ktoś śpiewa. No, chyba że fałszuje.”

„Jak ktoś gra na jakimś instrumencie, to też jest muzyka, chyba że nie umie na nim grać.”

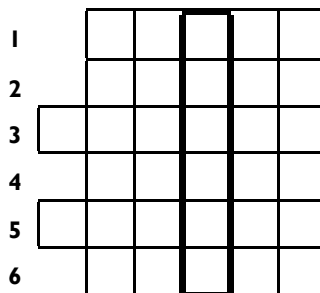
„Muzyka to piosenki, śpiewanie i granie na różnych instrumentach.”

„A mój tata śpiewa w łazience, a moja mama mówi, że to nie jest muzyka, bo mój tata nie umie śpiewać.”

„Gdyby nie było muzyki, to radio byłoby niepotrzebne.”

źródło: wypowiedzi najmłodszych uczniów naszej szkoły

K O N K U R S

Hasła:

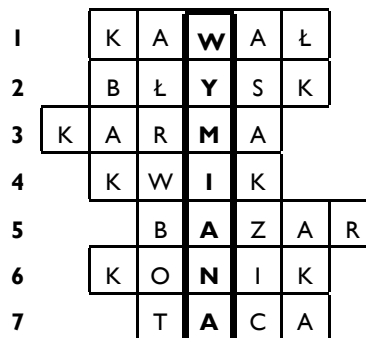
- 1 - np. Książ
- 2 - bardzo dużo ludzi
- 3 - ... Dziwaczka
- 4 - żartobliwie o chłopcu, malec, brzdąc, szkrab
- 5 - rodzaj sklepu spożywczego
- 6 - latające zwierzęta

Zapraszamy wszystkich do rozwiązania krzyżówki. Hasłem jest pionowo czytany wyraz, który powstanie w pogrubionym polu. Na kartki z odpowiedziami czekamy do 22 maja 2015 roku. Rozwiązanie krzyżówki prosimy składać u Mateusza Podgórnego z klasy V b lub u pana Sławomira Skoniecznego.

Wszystkie prawidłowe odpowiedzi wezmą udział w losowaniu atrakcyjnej nagrody rzeczowej. Każdy ma szansę wygranej. Nie czekaj - przynieś odpowiedź już dziś. Serdecznie zachęcamy wszystkich do udziału w konkursie. Powodzenia.

Patryk Wądołowski

R O Z W I Ą Z A N I E K O N K U R S U

Rozwiązaniem poprzedniej krzyżówki był wyraz WYMIANA. Prawidłowych odpowiedzi wpłynęło do redakcji sporo - spośród nich wylosowaliśmy zwycięzcę. Została nim Paulina Horodyska z klasy V c, która

w nagrodę otrzymała zestaw kredek. Zwycięzcy gratulujemy, a resztę osób zachęcamy do rozwiązania następnej krzyżówki i udziału w naszym konkursie.

Patryk Wądołowski

Redaktor naczelny: Mateusz Podgórny.

Zespół redakcyjny: Laura Kycia, Oliwia Maciszonek, Julia Makowska, Aleksandra Muraszko, Andżelika Pankowska, Martyna Siwek, Laura Strzałka, Aleksandra Ścibior, Julia Urbanowicz, Patryk Wądołowski.

Opieka, skład, łamanie: Sławomir Skonieczny.

Korekta: Izabela Chmielewska.

Kontakt: sala nr 14, wtorek, 13.35-14.20.

Adres e-mail: piatkanaszostke@gmail.com

Archiwalne numery naszego czasopisma znajdziesz na stronie szkoły: <http://psp5walbrzych.superszkolna.pl>

Zdjęcia, rysunki i kolorowanki zamieszczone w gazecie do pobrania na: www.flickr.com/photos/108296497@N06/